

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
UNIVERSITATEA „PETRU MAIOR”, TÂRGU-MUREȘ
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ȘI LITERE

TEZĂ DE DOCTORAT

- rezumat -

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:

Prof. univ. dr. Cornel Moraru

DOCTORAND:

Călin Crăciun

TÂRGU-MUREȘ

2011

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
UNIVERSITATEA „PETRU MAIOR”, TÂRGU-MUREȘ
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ȘI LITERE**

ETNOCRITICA

- rezumat -

CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC:

Prof. univ. dr. Cornel Moraru

DOCTORAND:

Călin Crăciun

TÂRGU-MUREȘ

2011

CUPRINS

I. Prolegomene ale etnocriticii	5
II. Conceptul de literatură națională	30
1. Preliminarii teoretice	31
a) Eșecul unei definiții universal-valabile	31
b) Pentru o perspectivă pluralistă	35
2. Literatura română – criteriile de definire	37
3. Relația dintre limbă și fondul spiritual românesc	39
a) Limba și sentimentul național	39
b) Limba și condiționarea istoriei	45
c) Limba și cultura „națională”	49
d) De la exclusivism lingvistic la deschidere filosofică	53
e) Limba și componentele fundamentale ale culturii românești	59
4. Fondul spiritual – componente vectoriale	62
III. Componentele spirituale specifice literaturii române – evoluție și relaționare	70
1. Aproximări călinesciene	72
2. Începuturile: balcanism și occidentalofilie	76
3. Confirmări istorice	91
4. Iluminism și occidentalofilie	95
5. Pașoptismul: europenism și specificism	98
1. <i>Heliade-Rădulescu – Europa via Roma</i>	98
2. <i>Specificism complex</i>	100
3. <i>Pendulare ideologico-estetică: „naționalismul cosmopolit”</i>	104
4. <i>Rezistența balcanică</i>	106
6. Epoca „Junimii”- tensiuni mocnite: arhaism, occidentalofilie și subversiuni balcanice	108
1. <i>Între pașoptism și junimism – Odobescu și Hasdeu</i>	108
2. <i>Maiorescu – tradiționalist atipic</i>	110
3. <i>Eminescu – revigorări arhaice și influență occidentală</i>	129
4. <i>Nostalgii arhaice, subversiuni balcanice și cosmopolitism</i>	132
5. <i>Relicve latiniste</i>	135
7. C. Dobrogeanu-Gherea – între autohtonism și europenism	136
8. Alexandru Macedonski – fixații occidentalofile	143
9. G. Ibrăileanu – din Europa spre Europa	144
10. Sămănătorismul – apoteoza componentei arhaice	149
1. <i>Radicalizarea etnicismului</i>	149
2. <i>Tentativa unei estetici sămănătoriste</i>	150
11. Perioada interbelică: de la dispute spre fuziune	151
1. <i>O problemă directoare: specificul</i>	151
2. <i>Direcții: arhaism / occidentalism</i>	154

3. <i>Tradiționalismul – formă a modernismului</i>	155
4. <i>Specificul – confruntare între componenta arhaică și cea occidentală</i> ...	160
5. <i>Expresionismul – fuziune între componentele arhaică și occidentală</i> ...	163
6. <i>Reviriment balcanic în interbelic</i>	167
12. Epoca postbelică – fuziunea celor trei vectori	174
A. Proza	174
1. <i>Rătăcire proletcultistă</i>	174
2. <i>O soluție intelectualistă: subversivitatea</i>	175
3. <i>Nostalgii arhaice și occidentale</i>	176
4. <i>Protocronismul – abuz istoric, mize arhaice și universalism</i>	178
5. <i>Ecouri balcanice</i>	180
B. Poezia	181
1. <i>Spre neomodernism prin componenta arhaică</i>	181
2. <i>Primirea vectorului balcanic în joc</i>	188
13. Final deschis	190
IV. Componenta occidentală	192
1. Activarea componentei occidentale	193
2. Literatura română și occidentalofilia	198
V. Componenta balcanică	213
1. Balcanologia și spiritul românesc	214
2. Teoria balcanismului – contestări eșuate	222
3. Accente balcanice în literatura română	238
VI. Componenta arhaică	243
A. Activarea vectorului arhaic	244
B. Relația dintre folclor și literatura cultă	248
1. <i>Folclorul – element de recuzită în literatura cultă</i>	249
2. <i>Literatura cultă – instrument al studiului etnologic</i>	251
3. <i>Parodiarea folclorului în literatura cultă</i>	254
4. <i>Literatura cultă în consonanța mentalitarului arhaic</i>	257
4.1. <i>Pădurea spânzuraților – între eșec și promisiune mistică</i>	258
a) <i>Spre o poetică implicită a romanului</i>	258
b) <i>Perspectiva critică</i>	265
c) <i>Continua primenire sufletească</i>	269
d) <i>Religiozitatea Pădurii spânzuraților</i>	288
C. Ecouri contemporane	297
VII. Concluzii	300
VIII. Bibliografie	308

Rezumat

Lucrarea intitulată *Etnocritica* este menită configurării unei perspective din care să fie posibilă abordarea literaturii naționale din punct de vedere hermeneutic și axiologic, reliefând dependența literaturii de fondul spiritual specific fiecărui popor și totodată oferind cadrul teoretic și elemente de metodologie indispensabile unui asemenea demers. În mod necesar deci, punctul de pornire este cel al definiției conceptelor esențiale cu care operează. Astfel, în capitolul introductiv, „Prolegomene ale etnocriticii”, sunt semnalate neajunsurile domeniilor care au tangență cu investigarea elementelor ce dau seamă de specificul diferitelor literaturi naționale, cum ar fi istoria literaturii și literatura comparată. Similar, sunt precizate și diferitele viziuni critice care au ca punct de pornire ideea că în creația individuală se regăsește în grade mai mari sau mai mici și fondul spiritual al colectivității, alături de intuițiile pur individuale. Madame de Staël, Sainte-Beuve, Taine, Gustave Lanson sau Leo Spitzer, alături încă de destui alți cercetători dintr-o serie de domenii care se intersectează în zona accepției culturii sub raportul dependențelor sociale, au adus în timp contribuții care pot fi avute în vedere atunci când ne interesează înțelegerea corectă a implicării fondului spiritual național în creația literară. Dar toate acestea se dovedesc în cadrul lucrării de față doar parțial utilizabile în sensul precizat, întrucât atenția lor nu este concentrată strict pe ideea de literatură națională, ajungând la ea doar prin derivare. Acesta este motivul opțiunii pentru instituirea unui domeniu distinct, care să facă din literatura națională obiect de studiu, subordonat însă principiilor esențiale ale criticii literare, care sunt reductibile la căutarea dimensiunii estetice pe cale hermeneutică.

Inevitabil, una dintre problemele importante ale acestui demers este și selectarea denumirii domeniului, astfel că cel selectat este termenul *etnocritică* întrucât criteriul etnic – dând acum cuvântului *etnic* un înțeles socio-cultural și nu biologic – a stat la baza constituirii națiunilor. Odată selectate domeniul și denumirea lui, demersul de față se concentrează în mod necesar și asupra unor repere metodologice. Pentru aceasta reinvestighează conceptul de literatură națională (în cadrul capitolului tocmai astfel intitulat, „Conceptul de literatură națională”), constatând, pe urmele lui Adrian Marino, că tentativele definiției au sfârșit în eșec. Cauza identificată a neclarităților este încercarea găsirii unui set de criterii ale definiției universal valabile, o rețetă deci

aplicabilă fiecărei literaturi naționale în parte. Dimpotrivă însă, demersul analitic relevă că fenomenul literaturilor naționale este mult prea complex pentru a putea găsi o astfel de definiție integrală. Unele criterii sunt aplicabile unor anumite literaturi naționale, pentru a fi total inadecvate altora, intrând chiar cu altele în relație de excludere reciprocă, atunci când sunt puse în paralel două sau mai multe literaturi. Soluția salvatoare se ivește însă în momentul în care aplicăm o perspectivă pluralistă și acceptăm faptul că fiecare literatură națională în parte își conține în sine propriile criterii ale defnirii. În cazul literaturii române aceste criterii sunt cel al limbii și al fondului spiritual național, care înglobează la rândul lor factori cum sunt sentimentul național, condiționarea istoriei sau cultura și filosofia naționale. Dar ceea ce e numit cu termenul foarte lax de *fond spiritual* conține trei componente vectoriale (pentru care sunt folosite deseori denumiri ca vectori spirituali, componente spirituale fundamentale sau componente culturale), și anume o componentă occidentală (preponderent latină, dar nu exclusiv), una arhaică și alta balcanică. Fiecare dintre acestea sunt decelate din câmpul literaturii române în cadrul unor capitole distincte, arătând momentele în care ele își fac simțită prezența în cadrul evoluției literaturii, precum și metamorfozele suferite de ele de-a lungul timpului. Nu în ultimul rând, sunt precizate în cazul fiecăreia în parte și principalele trăsăturile specifice, care le fac recognoscibile în cadrul desfășurării literare, uzitate drept criterii de operare în cadrul perspectivei etnocractice.

Componenta occidentală este vizibilă în literatura română încă de la începuturile ei, din epoca veche (fapt doar semnalat – întrucât există o suficient de bogată informație istoriografică în acest sens pentru a surprinde cu ceva nou – în subcapitolul „Activarea componentei occidentale”), în opera lui Miron Costin și apoi a lui Dimitrie Cantemir. Odată cu iluminismul „Școlii ardelenе” putem vorbi însă de apariția unei adevărate occidentalofilii, ce va rămâne constantă pe întreg parcursul literar românesc. Este urmărită deci evoluția occidentalofiliei sub aspectul reflectării ei în creația literară propriu-zisă. Criteriile fundamentale ale identificării acestei componente sunt constituite în primul rând de trăsăturile variilor curente europene importate, la fel ca de aderența diferiților noștri creatori față de principiile estetice ale unor scriitori occidentali, astfel că particularități ale operelor celor din urmă se regăsesc asimilate conștient sau deliberat în creații românești. În ceea ce privește componenta balcanică, demersul de față se bazează în mare măsură pe studiul amplu dedicat balcanismului în literatura română de către cercetătorul clujean Mircea

Muthu, dar nu se limitează nicidecum doar pe simpla folosire a datelor acestuia. Dimpotrivă, amendează ușoara predispoziție din cadrul studiului amintit de a extinde suflul balcanic în toate interstițiile culturii și literaturii românești. Pe de altă parte însă, relevă cu argumente noi și judiciozitatea în ansamblu a cercetării balcanologice întreprinse de Mircea Muthu, reabilitând practic conceptul *balcanismului literar românesc* prin demontarea tentativelor de anulare a ideii că în cadrul literaturii române se manifestă și vectorul balcanic. E vorba de respingerea de pe poziție critică a demersului întreprins de Eugen Negrici (în *Iluziile literaturii române*), demascându-l ca eronat din punct de vedere metodologic în primul rând și apoi sub aspectul logicii defectuoase pe care își bazează concluziile. De asemeni sunt reliefate și insuficiențele tentativei lui Constantin Ciopraga (din *Personalitatea literaturii române*) de minimalizare, dusă până aproape de granițele anulării, a aceleiași idei a prezenței componentei balcanice în literatura română. Nu în ultimul rând, demersul de față acuză cu argumente istoriografia literară românească de aplicarea unei perspective preponderent occidentalofile cel puțin în ceea ce privește înțelegerea nașterii literaturii române în sens modern. Este astfel susținută cu argumente noi judiciozitatea ideii lui Gheorghe Perian referitoare la faptul că literatura sfârșitului de secol XVIII și începutul secolului al XIX-lea este tributară mai degrabă tradiției naive românești decât trubadurismului european, iar prin aceasta ea se află legată mai mult de componenta balcanică decât de cea occidentală, aceasta din urmă având mai mult rol de catalizator. Subcapitolul dedicat vectorului arhaic marchează pe urmele folcloristicii momentul intrării lui în cadrul literaturii, arătând că deși au existat ecouri ale acestuia în epoca veche și apoi în cadrul *Țiganiadei*, abia odată cu perioada pașoptistă se poate vorbi de o anumită consistență a elementelor de natură arhaică, prin intermediul inspirației folclorice. Manifestarea componentei arhaice în literatura cultă este urmărită apoi până în contemporaneitate. Dar în același timp, studiul de față circumscrie relația dintre folclor și literatura cultă, arătând că există patru forme de manifestare. Primele trei, adică folosirea folclorului ca element de recuzită, parodierea folclorului în cadrul literaturii culte, respectiv transformarea literaturii culte în instrument etnologic – sunt reductibile la mult vehiculata „inspirație din folclor a literaturii culte”. Un element de noutate în discursul critic este reprezentat de ideea că accepția relației dintre componenta arhaică și literatura cultă, prin mijlocirea folclorului țărănesc, definită de sintagma „literatura cultă de inspirație folclorică” este reduționistă și că nivelul cel mai profund al acestei relații este constituit de intrarea

intuitivă și nu deliberată a literaturii culte, prin intermedierea viziunii creatorilor, priviți acum ca individualități, în consonanța mentalitarului arhaic. În acest sens este aplicat un demers critic original romanului *Pădurea spânzuraților* al lui Liviu Rebreanu, prin care se relevă faptul că acesta se înscrie la nivelul de adâncime atât prin poetica implicită, cât și prin mesajul constituit în sfera trăsăturilor gândirii arhaice românești, cu toate că nu îi sunt prezente elemente care să-l claseze în categoria celor ce conțin elemente de inspirație folclorică.

Cel mai consistent capitol al lucrării este însă cel intitulat „Componentele spirituale ale literaturii române – evoluție și relaționare” care este o altă aplicație etnocratică, ce urmărește din perspectivă predominant diacronică, dar și sincronică atunci când este cazul evoluția vectorilor spirituali menționați și relațiile care s-au instituit între ei în succesiunea epocilor. Sunt incluse astfel în cadrul subcapitolelor sale o serie de elemente care contribuie la clarificarea unor aspecte spinoase ale istoriografiei și criticii literare românești. Una dintre acestea este reluarea detaliată a problemei nașterii literaturii române, în sens modern, la sfârșitul secolului al XVIII-lea – începutul secolului al XIX-lea ca urmare a interacțiunii dintre vectorul balcanic și cel occidental. Concluzia la care se ajunge în urma unei analize ample a resurselor critice este că literatura perioadei respective este emanația atât a componentei balcanice, cât și a celei occidentale. Mai mult, este revelat faptul că însăși istoriografia românească a fost marcată de occidentalofilie în ceea ce privește abordarea perioadei respective, ceea ce a condus-o la erori interpretative.

Subcapitolul „Iluminism și occidentalofilie” tratează rolul iluminismului românesc la consolidarea atitudinii occidentalofile, cu tendința transformării acesteia în adevărată ideologie. De asemeni, este arătat faptul că singura creație veritabilă din punct de vedere literar ieșită din „Școala ardeleană”, *Țiganiada*, reflectă la rândul ei amplificarea manifestării componentei occidentale în literatura română. În același timp, este reliefată apariția tendinței de eliminare a elementelor specifice spiritului balcanic și odată cu aceasta nașterea atitudinii antibalcanice.

În subcapitolul dedicat perioadei pașoptiste, „Pașoptismul: occidentalofilie și specificism. Divergențe ideologice” este demonstrat faptul că în această perioadă se manifestă o coabitare ce pare nefirească a două raportări ideologice, una specificistă sau autohtonistă și alta europenistă, corespunzând în literatură amestecului de elemente atribuibile componentei arhaice și celei occidentale. Această coabitare ce intrigă este explicată ca expresie a aderenței față de filosofia mazziniană, prin valorificarea unei

intuiții călinesciene referitoare la viziunea istorică a lui Nicolae Bălcescu și extinderea ei la întreaga epocă. În sinteză, e vorba de un naționalism mistic, bazat pe ideea misiunii divine a fiecărei națiuni în parte de a contribui pe cale revoluționară la eliberarea omenirii de tiranie. Prin explorarea folclorului, apelul la modelele istoriei și la cele europene, pașoptiștii români credeau că pot conduce națiunea spre împlinirea misiunii sale. De asemeni, ei căutau împlinirea aceleiași datorii și prin intermediul literaturii, păstrându-i acesteia încă o accepție iluministă. Acesta este motivul pentru care sintagma „naționalism cosmopolit” nu mai este oximoronică. Tot în cadrul pașoptist sunt surprinse cu dovezi certe și rămășițe ale vectorului balcanic.

Epoca în care se manifestă „Junimea” se bucură și ea de un interes sporit cu atât mai mult cu cât și aici sunt prezente tendințe contradictorii. Este astfel reanalizată opera lui Titu Maiorescu, demonstrându-se că viziunea lui Titu Maiorescu nu a fost înțeleasă în mod corespunzător până în prezent. În cadrul acestui demers analitic e respinsă cu argumente clare opinia lui Ciprian Șiulea, preluată de Nicolae Manolescu, ce constă în ideea că teoria „Formelor fără fond” a lui Titu Maiorescu ar trebui înțeleasă ca pledoarie pentru asimilarea grabnică a elementelor culturale europene și nu ca formă de autohtonism. Dimpotrivă, demersul de față demonstrează că încadrarea criticului în viziunea conservatoare este de netăgăduit și aduce ca dovadă o interpretare originală a teoriei maioresciene, prin intermediul căreia acesta devine un „tradiționalist atipic”. În sinteză, Maiorescu credea că poporul român are ingenuu o natură europeană, astfel că prin eliberarea de factorii poluanți, cum ar fi elementele balcanice, ar putea prin mijloace proprii să creeze forme care să fie similare celor europene. Totodată în cadrul acestui demers este arătat că termenul *tradiționalism* a fost în mod abuziv considerat identic termenului conservatorism și că *tradiția* a fost tratată în cadrul discursului cultural românesc în mod eronat ca formă de manifestare exclusiv a componentei arhaice. Dimpotrivă, demersul de față propune o accepție complexă a ideii de tradiție, care include atât elemente specifice vectorului arhaic, cât și celui balcanic și celui occidental. Pe de altă parte, în cadrul junimismului se arată că au existat orientări diverse, care au pendulat între specificism și europenism. Opera lui Eminescu, la fel ca cea a lui Slavici, reflectă din plin această dublă natură. De asemeni, un element de noutate este încadrarea lui Ion Creangă în sfera de iradiere a vectorului balcanic, alături de Caragiale.

Elemente de noutate aduce demersul de față și în ceea ce privește înțelegerea rolului lui Constantin Dobrogeanu-Gherea în cadrul evoluției ideilor care au condus

cursul literaturii române. Este vizat aici modul cum apare la criticul „Contemporanului” raportul dintre autohtonism și universalism în domeniul artei, cu răsfrângere directă asupra configurării relației dintre forțele spirituale care acționează în cadrul literaturii române. Este demonstrat faptul că Gherea este primul critic literar român care intuiește, deși nu elaborează o teorie în acest sens, funcționarea în cadrul literaturii române a celor trei componente spirituale esențiale și, mai mult, care aproximează că aceste trei componente fac parte din ceea ce numim specificul literaturii române.

Dacă în privința lui Alexandru Macedonski nu a fost de spus decât ceea ce se știa deja, și anume că era un europenist radical, altfel stau lucrurile în privința lui Garabet Ibrăileanu. Ideologului poporanismului îi este revelată afinitatea maioreșciană, ce constă în faptul că și acesta credea, ca și criticul junimismului, în natura europeană a culturii arhaice românești și considera de asemeni că prin emanciparea ei românii vor ajunge să realizeze o artă la nivelul celor ale popoarelor occidentale. Diferența majoră față de maioreșcianism este derivată din faptul că Ibrăileanu conferea formelor europene rolul de catalizator în procesul emancipării culturii românești, ceea ce înseamnă că aducerea de noi forme i se pare cât se poate de fructuoasă. Acestea le suprapune însă și necesitatea evoluției spiritului critic, astfel că punctul final ar fi acela al integrării culturii românești și, desigur a literaturii ei, în „simfonia” europeană cu statutul totuși de formă distinctă („coardă vibrantă”) a acesteia.

În cadrul subcapitolului intitulat „Perioada interbelică – de la dispute spre fuziune” perspectiva etnocratică este aplicată separat prozei, respectiv poeziei. Motivul separării metodologice este constituit de observația că proza este prin natura ei mai înclinată spre cristalizări ideatice, ceea ce a și generat preocuparea deosebită a cenzurii politice asupra ei și apoi tentația prozatorilor pentru formele subtile ale subversiunii. Sigur că și poezia lirică a fost supusă cenzurii, dar natura obiectului său, lirismul, la fel ca cea a limbajului a făcut-o ceva mai puțin încordată chiar și dacă libertatea era imposibilă. Ideea esențială a subcapitolului este aceea că în perioada postbelică este continuat procesul fuziunii între toate cele trei componente spirituale ale literaturii române, mai ales în linia continuității expresionismului, dar și în cea a realismului.

Perspectiva etnocratică aplicată literaturii române dezvăluie deci că ideea de tradiție literară este mult mai complexă decât se consideră în mod obișnuit,

demascând identificarea acesteia strict cu sfera de manifestare a componentei arhaice. Dimpotrivă, este dovedit că atât vectorul balcanic, cât și componenta occidentală fac parte din tradiția literară românească și conduc toate împreună în bună măsură destinele acestei literaturi. Un alt rezultat al unei atare perspective vizează încadrările estetice sau demersurile valorizante, întrucât etnocritica oferă noi repere în funcție de care ele se pot înfăptui. E adevărat că interesul a fost în proporție covârșitoare de natură sintetică, pasajele propriu-zis analitice dedicate unor opere literare anume fiind reduse la ceea ce era strict necesar pentru susținerea unor opinii. De exemplu, analiza detaliată a romanului *Pădurea spânzuraților* era necesară pentru dovedirea încadrării funciare a unui creator în tiparul gândirii arhaice. Miza esențială a fost însă definirea etnocriticii și argumentarea necesității ei. Intrarea ei cu adevărat în câmpul criticii literare abia de acum poate începe.

Bibliografie

Istoriografie literară

1. *** (antologie), *Școala Ardeleană*, vol. I-II, Ediție critică, note, bibliografie și glosar de Florea Fugariu, Introducere de Dumitru Ghișe și Pompiliu Teodor, Editura Minerva, 1983
2. ADAMESCU, Gheorghe, *Istoria literaturii române*, Ediție critică, studiu introductiv și note de Paul Lăzărescu, Editura Eminescu, București, 1998
3. BOLDEA, Iulian, *Istoria didactică a poeziei românești (perspective analitice)*, Editura Aula, Brașov, f.a.
4. CARTOJAN, N., *Istoria literaturii române vechi*, prefață de Dan Horia Mazilu, ediție îngrijită de Rodica Rotaru și Andrei Rusu, Ed. Fundației Culturale Române, București, 1996
5. CĂLINESCU, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, ediție și prefață de Al. Piru, Editura Minerva, București, 1982.
6. CĂLINESCU, G., *Istoria literaturii române. Compendiu*, ediția a II-a, revăzută, Editura Națională Mecu S. A., București, 1946.
7. CIOBANU, Ștefan, *Istoria literaturii române vechi*, ediție îngrijită, note și prefață de Dan Horia Mazilu, Editura Eminescu, București, 1989
8. CIOCULESCU, Șerban, Vladimir Streinu, Tudor Vianu, *Istoria literaturii române moderne*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971
9. CORNEA, Paul, *Oamenii începutului de drum*, Editura Cartea Românească, București, 1974

10. CORNEA, Paul, *Originile romantismului românesc. Spiritul public, mișcarea ideilor și literatura între 1780 -1840*, Editura Minerva, București, 1972
11. CROHMĂLNICEANU, Ovid. S., *Literatura română între cele două războaie mondiale*, vol. I, Editura Universalia, București, 2003
12. DENSUSIANU, Ovid, *Literatura română modernă*, cu Studiu introductiv de I. Șerb, Editura Eminescu, București, 1985
13. GÁLDI, Ladislau, *Introducere în istoria versului românesc*, Editura Minerva, București, 1971
14. IORGA, N., *O luptă literară*, Vol. I, ediție de Valeriu Rîpeanu și Sanda Rîpeanu, Studiu introductiv, note și comentarii de Valeriu Rîpeanu, Editura Minerva, București, 1979
15. IORGA, Nicolae, *Istoria literaturii române în secolul al XVIII-lea (1688-1821)*, vol. I-II, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1969
16. IORGA, Nicolae, *Istoria literaturii românești contemporane*, Editura Minerva, București, 1985.
17. IORGA, Nicolae, *Istoria literaturii românești. (Introducere sintetică)*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1999
18. IVAȘCU, George, *Din istoria teoriei și a criticii literare românești (1812 – 1866)*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1967
19. LOVINESCU, Eugen, *Istoria literaturii române contemporane. 1907 - 1937*, Postfață de Eugen Simion, Editura Minerva, București, 1989.
20. MANOLESCU, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Paralela 45 Pitești, 2008.
21. MAZILU, Dan Horia, *Literatura română barocă în context european*, Ed. Minerva, București, 1996
22. MICU, D., *Scurtă istorie a literaturii române*, II: „Perioada interbelică. Poezia contemporană”, Editura Iriana, f.l., 1995
23. MICU, Dumitru, *Istoria literaturii române de la creația populară la postmodernism*, Editura Saeculum I. O., București, 2000
24. MICU, Dumitru, *Literatura română de la începutul secolului al XX-lea. 1900-1916. (Publicații, grupări, curente)*, Editura Pentru Literatură, București, 1964
25. MICU, Dumitru, *Literatura română în secolul al XX-lea*, Ed. Fundației culturale române, București, 2000
26. MICU, Dumitru, Manolescu, Nicolae, *Literatura română de azi, 1944-1964. Poezia, proza, dramaturgia. Încercare de sinteză*, Editura Tineretului, București, 1965
27. MUȘAT, Carmen Matei, *Romanul românesc interbelic. Dezbateri teoretice, polemici, opinii critice*, Antologie, prefață, analize, note, dicționar, cronologie și bibliografie de Carmen Matei Mușat, Editura Humanitas, București, 1998
28. NEGOIȚESCU, Ion, *Istoria literaturii române*, Editura Minerva, București, 1991.
29. NEGRICI, Eugen, *Literatura română sub comunism. Proza*, Editura Fundației Pro, București, 2003
30. NEGRICI, Eugen, *Poezia medievală în limba română*, ed. Vlad & Vlad, Craiova, 1996
31. ORNEA, Z., *Junimea și junimismul*, Editura Eminescu, București, 1975 (Ediția a II, revăzută și adăugită, Editura Eminescu, 1978)
32. ORNEA, Z., *Poporanismul*, Editura Minerva, București, 1972
33. ORNEA, Z., *Sămănătorismul*, Editura Minerva, București, 1970.

34. ORNEA, Z., *Tradiționalism și modernitate în deceniul al treilea*, Editura Eminescu, București, 1980
35. PAPU, Edgar, *Din clasicii noștri. Contribuții la ideea unui protocronism românesc*, Editura Eminescu, București, Piața Scânteii 1, 1977
36. PIRU, Al., *Istoria literaturii române de la început până azi*, Editura Univers, București, 1981
37. PIRU, Al., *Istoria literaturii române*, Vol. I: *Perioada veche*, Vol. II: *Epoca premodernă*, ediția a treia, revăzută, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970
38. ROTARU, Ion, *O istorie a literaturii române*, Editura Minerva, București, 1971
39. SCARLAT, Mircea, *Istoria poeziei românești*, I-III, Editura Minerva, București, 1982 (vol. I), 1984 (vol. II), 1986 (vol. III)
40. SIMION, Eugen, *Dimineața poezilor. Eseu despre începuturile poeziei române*, Ed. Cartea Românească, București, 1980
41. ȘTEFĂNESCU, Alex, *Istoria literaturii române contemporane. 1941-2000*, Editura Mașina de scris, București, 2005
42. VARTIC, Ion, *Clanul Caragiale*, Editura Biblioteca Apostrof, Cluj-Napoca, 2002
43. ZAMFIRESCU, Dan, *Contribuții la istoria literaturii române vechi*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981
44. ZAMFIRESCU, Dan, *Studii și articole de literatură română veche*, Editura Pentru Literatură, București, 1967

Critică literară, estetică, teorie literară

1. * * *, *Aesthesis carpato-dunărean*, Antologie, postfață și bibliografie de Florin Mihăilescu, Editura Minerva, București, 1981
2. * * *, *Frumosul românesc în concepția și viziunea poporului*, Antologie de Ioan Șerb și Florica Șerb, Editura Eminescu, București, 1977
3. * * *, *Liviu Rebreanu după un veac. Evocări. Comentarii critice. Perspective străine. Mărturii ale prozatorilor de azi*, O carte gândită și alcătuită de Mircea Zăciu, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1985
4. * * *, *Național și universal*, Antologie de Pompiliu Macrea, Editura Eminescu, București, 1975
5. * * *, *Omul baroc*, Volum coordonat de Rotario Villari, Traducere de Dragoș Cojocaru, Editura Polirom, Iași, 2000
6. * * *, *Omul Luminilor*, Volum coordonat de Michel Vovelle, Traducere din limba franceză de Ingrid Ilinca, Posfață de Radu Toma, Editura Polirom, Iași, 2000
7. * * *, *Omul medieval*, Volum coordonat de Jacques Le Goff, Traducere de Ingrid Ilinca și Dragoș Cojocaru, Postfață de Alexandru Florin Platon, Editura Polirom, Iași, 1999
8. * * *, *Omul romantic*, Volum coordonat de Francois Furet, Prefață de Elena Brăteanu, Traducere coordonată de Giuliano Sfici, Editura Polirom, Iași, 2000
9. * * *, *Omul secolului XX*, Volum coordonat de Ute Frevert și Heinz-Gerhard Haupt, Traducere de Maria-Magdalena Angheliescu, Editura Polirom, Iași, 2002
10. * * *, *Poetică, estetică, sociologie. Studii de teoria literaturii și artei*, semnate de Mihail Bahtin, Galina Belaia, Anatoli Bocearov, Iuri Davîdov, Nikolai Ghei, Veaceslav Ivanov, Mihail Krapcenko, Dimitri Lihaciov, Iuri Lotman, Dimitri Markov, Vladimir Piskunov, Iuri Surovțev, Dmitri Zatonski, traducere de

- Natalia Cantemir, Nicolae Iliescu, Tatiana Medvedev, Mihail Nasta, Tatiana Nicolescu, Nicolae Roșianu, Marian Vasile, Antologare, prefață și tabel bibliografic de Vladimir Piskunov, Editura Univers, București, 1979
11. ***, *Analiză și interpretare. Orientări în critica literară contemporană*, Editura Științifică, București, 1972
 12. ***, *Poetică și stilistică. Orientări moderne*, Prolegomene și antologie de Mihail Nasta și Sorin Alexandrescu, Editura Univers, București, 1972
 13. ***, *Temelii folclorice și orizont european în literatura română*, sub îngrijirea științifică a dr. Ovidiu Papadima, Academia de Științe Sociale și Politice a R. S. R., Institutul de Istorie și Teorie Literară „George Călinescu”, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1971
 14. ADERCA, Felix, *Mărturia unei generații*, Editura Ciornei, București, 1929.
 15. ADORNO, Theodor W., *Teoria estetică*, Editura Paralela 45, Pitești, 2005
 16. ALEXANDRESCU, Sorin, *Paradoxul român*, Editura Univers, București, 1998
 17. ANDRONESCU, Șerban C., *Analogii estetice. Teoria spațiului-timp în arte și literatură*, Editura Fundația „România de Măine”, București, 1998
 18. ANGELESCU, Silviu, *Mitul și literatura*, ediția a II-a, Editura Univers, București, 1999
 19. ANGHEL, Petre, Mihai Ralea, *Vocația eseului*, Editura Cartea Românească, București, 1973
 20. BACHELARD, Gaston, *Psihanaliza focului*, în românește de Lucia Ruxandra Munteanu, Prefață de Romul Munteanu, Editura Univers, București, 1989
 21. BAHTIN, Mihail, *Probleme de literatură și estetică*, traducere de Nicolae Iliescu, prefață de Marian Vasile, Editura Univers, București, 1982
 22. BALOTĂ, Nicolae, *De la Ion la Ioanide*, Editura Eminescu, București, 1977
 23. BALOTĂ, Nicolae, *Urmuz*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, Editura Hestia, Timișoara, 1997
 24. BLANCHOT, Maurice, *Spațiul literar*, traducere și prefață de Irina Mavrodin, Editura Univers, București, 1980
 25. BOLDEA, Iulian, *Ana Blandiana (monografie critică)*, Editura Aula, Brașov 2000
 26. BOLDEA, Iulian, *Dimensiuni critice*, Editura Universității „Petru Maior”, Târgu Mureș, 1998
 27. BOLDEA, Iulian, *Fața și reversul textului (I.L.Caragiale și Mateiu I. Caragiale)*, Editura Ardealul, Târgu-Mureș, 1998
 28. BOLDEA, Iulian, *Poezia clasică și romantică*, Editura Aula, Brașov, 2002
 29. BOLDEA, Iulian, *Poezia neomodernistă*, Editura Aula, Brașov, 2005
 30. BOLDEA, Iulian, *Scriitori români contemporani*, Editura Ardealul, Târgu-Mureș, 2002
 31. BOLDEA, Iulian, *Simbolism, modernism, tradiționalism, avangardă*, Editura Aula, Brașov, 2002
 32. BOLDEA, Iulian, *Vârstele criticii*, Editura Paralela 45, Pitești, 2005
 33. BOT, Ioana, *D. Caracostea, teoretician și critic literar*, Ediția a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2001
 34. BOTE, Lidia, *Simbolismul românesc*, E.P.L., București, 1966
 35. BRATU, Savin, *De la Sainte-Beuve la noua critică. Fundamentele criticii literare moderne*, Editura Univers, București, 1974
 36. BURLACU, Doru George, *Revenirea la Maiorescu (1963-1993)*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1997

37. CARACOSTEA, Dumitru, *Poezia tradițională română. Balada populară și doina*, I-II, ed. îngrijită de Dumitru Șandru, prefață de Ovidiu. Bîrlea E.P.L., București, 1969
38. CĂLINESCU, G., *Principii de estetică*, Editura Pentru Literatură, București, 1968
39. CĂLINESCU, Matei, *Cinci fețe ale modernității. Modernism, Avangardă, Decadență, Kitsch, Postmodernism*, Editura Univers, București, 1995
40. CĂLINESCU, Matei, *Conceptul modern de poezie. De la romantism la avangardă*, Cu un Argument al autorului, Postfață de Ion Bogdan Lefter, Ed. Paralela 45, Pitești, 2009 (prima ediție în 1972)
41. CIOPRAGA, Constantin, *Personalitatea literaturii române*, Ediție revăzută și adăugită, Institutul European, Iași, 1997
42. CISTELECAN, Al., „Curs de Istoria literaturii române. Epoca postbelică”, tipărit de Universitatea „Petru Maior” Târgu-Mureș, 2007
43. CISTELECAN, Al., *Al doilea top*, Editura Aula, Brașov, 2004
44. CISTELECAN, Al., *Poezie și livresc*, Ed. Cartea Românească, 1987
45. CIZEK, Oscar Walter, *Sufletul românesc în artă și literatură*, Antologie întocmită și comentată de Al. Oprea, Editura Dacia, Cluj, 1974
46. CONSTANTINESCU, Pompiliu, *Romanul românesc interbelic*, Ed, Minerva, București, 1977
47. CONSTANTINESCU, Pompiliu, *Scrieri*, vol. 6, Editura Minerva, București, 1972
48. CORNEA Paul, Mihai Zamfir, *Gândirea românească în epoca pașoptistă*, I-II, Antologie, prefață și bibliografie de Paul Cornea, Text stabilit, note și medalioane biografice de Mihai Zamfir, Editura Pentru Literatură, București, 1968
49. CORNEA, Paul, *De la Alecsandrescu la Eminescu*, E.P.L., București, 1966
50. CORNEA, Paul, *Originile romantismului românesc. Spiritul Public, mișcarea ideilor și literatura între 1780-1840*, Editura Minerva, București, 1972
51. CROHMĂLNICEANU, Ov. S., *Cercul Literar de la Sibiu și influența catalitică a culturii germane*, Ed. Universalialia, București, 2000
52. CROHMĂLNICEANU, Ov. S., *Literatura română și expresionismul*, Editura Minerva, București, 1978
53. CROHMĂLNICEANU, Ovid. S., *Cinci prozatori în cinci feluri de lectură*, Editura Cartea Românească, București, 1984
54. CURTICĂPEANU, Doina, *Vasile Alecsandri. Prozator (Profilul memorialistului)*, Editura Minerva, București, 1977
55. CURTICEANU, Valentina Marin, *Originile conștiinței critice în cultura română*, Editura Eminescu, București, 1981
56. CURTIUS, Ernst Robert, *Literatura europeană și Evul Mediu latin*, în românește de Adolf Armbruster, Introducere de Alexandru Dușu, Editura Univers, București, 1970
57. DAN, Sergiu Pavel, *Proza fantastică românească*, Editura Minerva, București, 1975
58. DOBROGEANU-GHEREA, C., *Studii critice*, Ediție îngrijită de George Ivașcu, Editura Pentru Literatură, București, 1967
59. DRAGOMIRESCU, M., *Scrieri critice și estetice*, ediție îngrijită, cu note și comentarii de Z. Ornea și Gheorghe Stroia, studiu introductiv și tabel cronologic de Z. Ornea, E.P.L., București, 1969

60. DRAGOMIRESCU, Mihail, *De la misticism la raționalism*, Tipografiile române unite, București, 1925
61. DRAGOȘ, Elena, *Structuri narative la Liviu Rebreanu*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981
62. DUFRENNE, Mikel, *Fenomenologia experienței estetice. Percepția estetică*, vol. I-II, cuvânt înainte și traducere de Dumitru Matei, Editura Meridiane, București, 1976
63. DUMITRIU, Dana, *Ambasadorii – sau despre realismul psihologic*, Editura Cartea Românească, București, 1976
64. FILIMON, Valeriu, *Critica arhetipală și fenomenologia narativă*, Editura Viitorul Românesc, București, 2004
65. FILIMON, Valeriu, *Imaginarul și comparatismul. Spiritul istoric și sistematic în literatura comparată*, Editura Paco, București, 2001
66. FILIMON, Valeriu, *Poetica imaginarului românesc*, Editura Grai și suflet – Cultura Națională, București, 1999
67. FREUD, Sigmund, *Scrieri despre literatură și artă*. Traducere și note de Vasile Dem. Zamfirescu. Prefață de Romul Munteanu, Editura Univers, București, 1980
68. FRYE, Northrop, *Anatomia criticii*, în românește de Domnica Sterian și Mihai Spărișu, prefață de Vera Călin, Editura Univers, București, 1972
69. FUNDIOIANU, B., *Imagini și cărți din Franța*, Editura Socec, 1922.
70. GADAMER, Hans-Georg, *Adevăr și metodă*, Teora, București, 2000
71. GÁLDI, Ladislau, *Introducere în istoria versului românesc*, Editura Minerva, București, 1971
72. GEAMBAȘU, Constantin, *Ipostaze lirice și narative*, Ed. Medro, București, 1999
73. GENETTE, Gérard, *Figuri*, traducere și prefață de Angela Ion și Irina Mavrodin, Editura Univers, București, 1978
74. GEORGE, Alexandru, *Masca. Proză fantastică românească*. Prefață și antologie de Alexandru George, Editura Minerva, București, 1982
75. GEORGESCU, Paul, *Părerii literare*, Editura Pentru Literatură, București, 1964
76. HEGEL, G. W. Fr., *Prelegeri de estetică*, vol. I-II, Trad. de D. D. Roșca, București, E.A.R.S.R., 1966
77. HUIZINGA, Johan, *Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii*, Traducere din limba olandeză de H.R. Radian, Prefață de Gabriel Liiceanu, Editura Univers, București, 1976
78. IBRĂILEANU, G., *Eminescu. Studii și articole*, Ediție îngrijită, prefață, note și bibliografie de Mihai Drăgan, Ed. Junimea (colecția „Eminesciana”), Iași, 1974
79. IBRĂILEANU, G., *Opere*, 1, Ediție critică de Rodica Rotaru și Al. Piru, Prefață de Al. Piru, Editura Minerva, București, 1974
80. IBRĂILEANU, Garabet, *Scriitori români și străini*, vol. I-II, ediție îngrijită de Ion Crețu, prefață de Al. Piru, Editura Pentru Literatură, București, 1968
81. ILIESCU, Ion, *Geneza ideilor estetice în cultura românească*, Editura Facla, Timișoara, 1972
82. ILIN, Stancu, *Liviu Rebreanu în atelierul de creație*, Editura Minerva, București, 1985
83. ILIN, Stancu, *Liviu Rebreanu în Agora*, Editura Minerva, București, 1988
84. LANSON, Gustave, *Încercări de metodă critică și istorie literară*, traducere de Marina Dimov, cu Prefață de Paul Cornea, Editura Univers, București, 1974

85. LEFTER, Ion Bogdan, *Recapitularea modernității. Pentru o nouă istorie a literaturii române*, Editura Paralela 45, Pitești, 2000
86. MACREA, Pompiliu, „*Convorbiri literare*” și *spiritul critic*, Editura Minerva, București, 1972
87. MALIȚA, Liviu, *Alt Rebreanu*, Editura Cartimpex, Cluj, 2000
88. MANOLESCU, Nicolae, *Arca lui Noe. Eseu despre romanul românesc*, Editura Gramar, col. „100+1 capodopere ale romanului românesc”, București, 1999
89. MANOLESCU, Nicolae, *Literatura română postbelică. Lista lui Manolescu. 1. Poezia*, Editura Aula, col. Canon, Brașov, 2001
90. MANOLESCU, Nicolae, *Literatura română postbelică. Lista lui Manolescu, 2: Proza. Teatrul*, Ed. Aula, colecția Canon, Brașov, 2001
91. MANU, Emil, *Generația literară a războiului*, Editura Curtea Veche, București, 2000
92. MARINO, Adrian, *Biografia ideii de literatură*, Vol 5, Secolul 20 (Partea III), Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1998
93. MARINO, Adrian, *Opera lui Alexandru Macedonski*, Editura Pentru Literatură, București, 1967
94. MARROU, H. I., *Trubadurii*, traducere, note și postfață de Sorina Bercescu, Editura Univers, București, 1983
95. MARTIN, Mircea, *G. Călinescu și „complexele” literaturii române*, ed. a II-a, Cu argument al autorului, Postfață de Nicolae Manolescu, Editura Paralela 45, Colecția 60, Seria Eseu, Pitești, 2002
96. MARTIN, Mircea, *Singura critică*, Ediția a II-a, revăzută, Ed. Cartea Românească, București, 2006
97. MAURON, Charles, *De la metaforele obsedante la mitul personal*, traducere din limba franceză de Ioana Bot, aparat critic, bibliografie și note pentru ediția românească de Ioana Bot și Raluca Lupu, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
98. MAZILU, Dan Horia, *Introducere în opera lui Dosoftei*, Editura Minerva, București, 1997
99. MAZILU, Dan Horia, *Recitind literatura română veche*, vol. I, II, III, Ed. Universității din București, 1994 (I), 1998 (II), 2000, (III)
100. MAZILU, Dan Horia, *Vocația europeană a literaturii române vechi*, Editura Minerva, București, 1971
101. MĂNUCĂ, Dan, *Liviu Rebreanu sau lumea prezumtivului*, Editura Moldova, Iași, 1995
102. MEISTER, Leonhard, *Geschichte der teutschen Sprache und National-Literatur*, Bd. 1, Bern, 1777; Bd. 2 Heidelberg, 1780
103. MICU, Dumitru, *Gândirea și gândirismul*, Editura Minerva, București, 1975
104. MIHĂILESCU, Florin, *Conceptul de critică literară în România*, vol. I și vol. II, Ed. Minerva, București, 1976 (I) – 1979 (II)
105. MIOC, Simion, *Anamorfoză și poetică*, Editura Facla, Timișoara, 1988
106. MORARU, Cornel, *Titu Maiorescu: monografie, antologie comentată, receptare critică*, Colecția „Canon”, Brașov, Editura Aula, f.a.
107. MUNTEANU, Romul, *Metamorfozele criticii europene moderne*, Editura Univers, București, 1975
108. MUTHU, Mircea, *Balcanismul literar românesc*, I-III, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002
109. MUTHU, Mircea, *Dinspre Sud-Est*, Editura Libra, București, 1999
110. MUTHU, Mircea, *Literatura română și spiritul sud-est european*, Editura Minerva, București, 1976

111. MUTHU, Mircea, *Liviu Rebreanu sau paradoxul organicului*, ediția a II-a, adăugită, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1998
112. MUTHU, Mircea, Maria Muthu, *Făt-Frumos și „vremea uitată”*, Editura Libra, București, 1988
113. MUTHU, Mircea, *Permanențe românești în perspectivă comparată*, Editura Minerva, București, 1986
114. NEGRICI, Eugen, *Expresivitatea involuntară*, Cartea Românească, București, 1977.
115. NEGRICI, Eugen, *Iluziile literaturii române*, Cartea Românească, București, 2008.
116. NEMOIANU, Virgil, *Îmblânzirea romantismului. Literatura europeană și epoca Biedermeier*, Ediția a II-a, traducere de Alina Florea și Sanda Aronescu, Editura Curtea Veche, București, 2004
117. NEMOIANU, Virgil, *Surâsul Abundenței. Cunoaștere lirică și modele ideologice la Ștefan Aug. Doinaș*, Editura Eminescu, București, 1994
118. PALEOLOGU, Al., *Treptele lumii sau calea către sine a lui Mihail Sadoveanu*, Editura Cartea românească, București, 1978
119. PANTEA, Aurel (coord.), *Sacrul în poezia românească. Studii și articole*, Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, 2007
120. PAPADIMA, Ovidiu, *O viziune românească a lumii*, Editura Bucovina, Colecția „Convorbiri literare”, București, 1941.
121. PAPU, Edgar, *Călătoriile Renașterii și noi structuri literare*, Editura Pentru Literatură Universală, București, 1967
122. PECIE, Ion, *Phalusiada sau epopeea iconoclastă a lui Creangă*, Ed. Paralela 45, Colecția Studii, Pitești, 2011
123. PERIAN, Gheorghe, *A doua tradiție. Poezia naivă românească de la origini până la Anton Pann*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003
124. PERIAN, Gheorghe, *Antologia poeziei naive românești din secolul al VIII-lea*, Selecția textelor, prefață, note și glosar de Gheorghe Perian, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2006
125. PERIAN, Gheorghe, *Literatura în schimbare (Opinii și atitudini critice)*, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2010
126. PERPESSICIUS, *Mențiuni critice*, III, Fundația pentru literatură și artă „Regele Carol”, București, 1936
127. PETRAȘ, Irina, *„Știința morții”: înfățișări ale morții în literatura română*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995
128. PETRESCU, Camil, *Teze și antiteze*, I, Editura Cultura Națională, București, 1936
129. PETRESCU, Liviu, *Poetica postmodernismului*: Editura a II-a, Editura Paralela 45, seria Deschideri, Pitești, 1998
130. PETRESCU, Liviu, *Realitate și romanesc*., Editura Tineretului, f.l., 1969
131. PETRESCU, Liviu, *Romanul condiției umane*, Editura Minerva, București, 1978
132. PIRU, Al., *Panorama deceniului literar românesc. 1940 - 1950*, Editura Pentru Literatură, București, 1968
133. PLATON, Maria, *Vasile Alecsandri, poezii felibri și „cântecul gintei latine”. O pagină din istoria relațiilor culturale și literare franco-române*, Editura Junimea, București, 1980
134. POANTĂ, Petru, *Cercul de la Sibiu. Introducere în fenomenul original*, Ed. Ideea Europeană, București, 2006

135. PODOABĂ, Virgil, *Fenomenologia punctului de plecare*, Editura Universității „Transilvania” din Brașov, 2008
136. POP, Ion, *Avangarda în literatura română*, Editura Minerva, București, 1990
137. POP, Ion, *Avangardismul poetic românesc*, Editura Pentru Literatură, București, 1969
138. POP, Ion, *Din avangardă spre ariergardă*, Editura Vinea, București, 2010
139. POPESCU, Titu, *Idei estetice în scrierile lui Mihai Ralea*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1974
140. POPESCU, Titu, *Specificul național în doctrinele estetice românești*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1977
141. PROTOPOESCU, Al., *Romanul psihologic românesc*, Editura a II-a, postfață de Vasile Andru, Editura Paralela 45, Pitești, 2000
142. RACHIERU, Adrian Dinu, *Liviu Rebreanu – utopia erotică*, Timișoara: Editura Augusta, 1997
143. RAICU, Lucian, *Liviu Rebreanu*, Editura Pentru Literatură, București, 1967
144. ROTARU, Ion, *Eminescu și poezia populară*, Editura Pentru Literatură, București, 1965
145. RUSU, Livu, *Viziunea lumii în poezia noastră populară*, Editura Pentru Literatură, București, 1967
146. SAINTE-BEUVE, Ch. A., *Pagini de critică*, în rom. de M. Roșca, pref. de Elena Vianu, ESPLA, col. „Mica bibliotecă critică”, București, 1957
147. SAINTE-BEUVE, *Portrete literare*, trad. de Șerban Cioculescu și Pompiliu Constantinescu, Editura Pentru Literatură Universală, București, 1967
148. SASU Aurel, *Liviu Rebreanu, sărbătoarea operei*, Editura Albatros, colecția „Contemporanul nostru”, București, 1976
149. SCARLAT, Mircea, *Introducere în opera lui Miron Costin*, Editura Minerva, București, 1976
150. SIMION, Eugen, *Dimineața poezilor. Eseu despre începuturile poeziei române*, Ed. Cartea Românească, București, 1980
151. SIMUȚ, Ion, *Rebreanu. Dincolo de realism*, Biblioteca revistei „Familia”, Oradea, 1997
152. SÎN-GIORGIU, Ion, *Lirica germană contemporană*, Ed. Oltenia, București, 1925
153. SOROHAN, Elvira, *Introducere în opera lui Ion Budai-Deleanu*, Editura Minerva, București, 1974
154. SOROHAN, Elvira, *Ipostaze ale revoltei la Heliade Rădulescu și Eminescu*, Editura Minerva, București, 1982
155. STAROBINSKI, Jean, *1789. Emblemele rațiunii*. Traducere și prefață de Ion Pop, Editura Meridiane, București, 1990
156. STAROBINSKI, Jean, *Relația critică*, traducere de Alexandru George, prefață de Romul Munteanu, București, Editura Univers, 1974
157. STEINHARDT, Nicolae, *Prin alții spre sine*, Editura Eminescu, București, 1988
158. STREINU, Vladimir, *Pagini de critică*, vol. IV, Editura Minerva, 1976
159. STREINU, Vladimir, *Poezie și poeți români*, Antologie, postfață și bibliografie de George Muntean, Editura Minerva, București, 1983
160. TAINE, Hippolyte, *Filosofia artei*, Trad. și postfață de Tudor Țopa, introducere de Silvian Iosifescu, Editura Enciclopedică Română, București, 1973
161. TERIAN, Andrei, *G. Călinescu. A cincea esență*, Cartea românească, București, 2009

162. TIHAN, T., *Apropierea de imaginar*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1988
163. TODORAN, Eugeniu, *Literatura Transilvaniei*, Editura Casa școalelor, București, 1944
164. TODOROV, Țvetan, *Introducere în literatura fantastică*. Traducere de Virgil Tănase, Editura Univers, București, 1973
165. TODOROV, Țvetan, *Teorii ale simbolului*. Traducere : Mihai Murgu. Prefață: Maria Carpov, Editura Univers, București, 1983
166. TRANDAFIR, Constantin, *Ion Creangă. Spectacolul lumii*, Editura Porto-Franco, Galați, 1996
167. ȚUGUI, Grigore, *Ion Heliade Rădulescu. Îndrumătorul cultural și scriitorul*, Editura Minerva, București, 1984
168. URSACHE, Petru, *Etnoestetica*, Editura Institutul European, Iași, 1998
169. VATTIMO, Gianni, *Sfârșitul modernității. Nihilism și hermeneutică în cultura postmodernă*, Traducere de Ștefania Mincu, Prefață de Marin Mincu, Editura Pontica, Constanța, 1993
170. VELCULESCU, Cătălina, *Între scriere și oralitate*, Editura Minerva, București, 1988
171. VIANU, Tudor, *Arta prozatorilor români*, prefață, tabel cronologic și indice de nume de Henri Zalis, Editura Albatros, București, 1977
172. VIANU, Tudor, *Estetica*. Studiu de Ion Ianoși, București: Editura Pentru Literatură, 1968
173. VIANU, Tudor, *Literatura universală și literatura națională*, Editura de Stat Pentru Literatură și Artă, col. „Studii literare”, București, 1956
174. VIANU, Tudor, *Opere*, vol. III, Editura Minerva, București, 1973
175. VIANU, Tudor, *Scriitori români*, vol. I și III. Ediție îngrijită de Cornelia Botez. Antologie, prefață și tabel cronologic de Pompiliu Marea, Editura Minerva, București, 1970
176. WELLEK, René, *Conceptele criticii*, traducere de Rodica Timiș, studiu introductiv de Sorin Alexandrescu, Editura Univers, 1970
177. ZACIU, Mircea, *Lecturi și zile*, Editura Eminescu, București, 1975
178. ZAMFIR, Mihai, *Introducere în opera lui Al. Macedonski*, Editura Minerva, București, 1972
179. ZARIFOPOL, Paul, *Pentru arta literară*, vol. I, Editura Minerva, București, 1971

Bibliografia operei

1. ***, *Poezii Văcărești (Ianache, Alecu și Nicolae)*, Ediție critică, studiu introductiv, note, glosar, bibliografie și indice de Cornel Cârstoiu, Editura Minerva, București, 1982
2. ALECSANDRI, Vasile, *Cele mai frumoase scrisori*, Editura Minerva, București, 1972
3. ALECSANDRI, Vasile, *Opere*, vol. I-III, Text ales și stabilit de G.C. Nicolescu și Georgeta Rădulescu Dulgheru, studiu introductiv , note și comentarii de G. C. Nicolescu, București, EPL, 1966
4. ALECSANDRI, Vasile, *Opere*, vol. IV-VII, Text ales și stabilit de G.C. Nicolescu și Georgeta Rădulescu Dulgheru, indice și glosar de Gheorghe Chivu, Editura. Minerva, București, 1974, 1977, 1979, 1981

5. ALEXANDRESCU, *Opere complete. Poezii și proză*, Ediție îngrijită de George Băiculescu, Editura Cugetarea, București, 1940
6. ALEXANDRU, Ioan, *Cum să vă spun*, Editura Eminescu, București, 1964
7. ALEXANDRU, Ioan, *Vămile pustiei*, Editura Tineretului, București, 1969
8. BACONSKI, A., E., *Fluxul memoriei*, ediție, prefață și tabel cronologic de Mircea Braga, Editura Minerva, București, 1987
9. BACOVIA, George, *Opere*, ediție de Mihai Petroveanu și Cornelia Botez, Editura Minerva, București, 1977
10. BALTAG, Cezar, *Madona din dud*, Editura Eminescu, București, 1973
11. BALTAG, Cezar, *Șah orb*, Editura Eminescu, București, 1971
12. BARBU, Eugen, *Princepele*, Editura Minerva, col. Biblioteca Pentru Toți, București, 1977
13. BARBU, Eugen, *Princepele*, Prefață de Constantin Ciopraga, tabel cronologic de Liviu Călin, Editura Minerva, București, 1977
14. BARBU, Ion, *Opere*, vol. I: *După melci. Joc secund*, vol. II: *Versuri parnasiene și de circumstanță, autografe, laude și satire amicale*, prefață, stabilirea textului și aparat critic de Mihai Coloșenco, Editura „Echinox” Cluj-Napoca, 1997 (I)-1999(II)
15. BĂLCESCU, Nicolae, *Românii supt Mihai – Voievod Viteazul*, Postfață de Maria Platon, Editura. Junimea, Iași, 1988
16. BĂNULESCU, Ștefan, *Iarna bărbaților. Nuvele*, Editura Pentru Literatură, București, 1965
17. BELDIMAN, Alexandru, *Stihuri alcătuite de răposat postelnic Alecul Beldiman*, în vol. ***, *Scrieri literare inedite. 1820-1845 (V. Aaron, A. Beldiman, C. Conachi, N. Dimachi, D. Gusti, C. Negruzzi, G. Peșacov, V. Pogor, E. Poteca)*, alese, publicate, adnotate și comentate de Paul Cornea, Andrei Nestorescu, Petre Costinescu, Editura Minerva, București, 1981
18. BLAGA, Lucian, *Opera poetică*, ediție îngrijită de George Gană și Dorli Blaga, cuvânt înainte de Eugen Simion, prefață de George Gană, Editura Humanitas, București, 1995
19. BLANDIANA, Ana, *Cele mai frumoase poezii*, prefață de Al. Philippide, cu un portret de Eugen Drăguțescu, Editura Albatros, București, 1978
20. BOGZA, Geo, *Cartea Oltului*, Editura Minerva, București, 1985
21. BOLINTINEANU Dimitrie, *Opere*, ediție îngrijită, tabel cronologic, note și comentarii de Teodor Vârgolici, studiu introductiv de Paul Cornea, Editura Minerva, București, 1981 (vol. 1 – Poezii), 1982 (vol. 2 – Poezii și vol. 3 – Poezii), 1983 (vol. 4 – Poezii), 1985 (vol. 5 - Romane)
22. BOTTA, Emil, *Scrieri*, I-II, Versuri, ediție de Ioana Diaconescu, prefață de Al. Piru, Editura Minerva, București, 1980
23. BOTTA, Emil, *Un dor fără sațiu*, Editura Eminescu, București, 1978
24. BUDAI-DELEANU, Ion, *Opere*. Ediție critică de Florea Fugariu, studiu introductiv de Al. Piru, Editura Minerva, București, 1974
25. CANTEMIR, Dimitrie, *Descrierea Moldovei*. Postfață și bibliografie de Magdalena Popescu, Editura Minerva, București, 1986
26. CANTEMIR, Dimitrie, *Opere complete, IV: Istoria ieroglifică*, ediție critică publicată sub îngrijirea lui Virgil Căndea, text stabilit și glosar de Stela Toma, prefață de Virgil Căndea, studiu introductiv, comentariu, note, bibliografie și indici de N. Stoicescu, Editura Academiei R.S.R., București, 1973

27. CARAGIALE, I. L., *Opere*, vol. I-II. Prefață de Alexandru George, ediție de Al. Rosetti, Șerban Cioculescu, Liviu Călin, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997
28. CARAGIALE, Mateiu I., *Opere*, Ediție, studiu introductiv, note, variante și comentarii de Barbu Cioculescu, Prefață de Eugen Simion, Editura Univers Enciclopedic, București, 2001
29. CÂRLOVA, Vasile, *Ruinurile Târgoviștii*, ediție îngrijită și prefață de Marin Sorescu, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1975
30. CODRU-DRĂGUȘANU, Ion, *Peregrinul transilvan*, ed. îngrijită de Șerban Cioculescu, Editura Cugetarea – Georgescu Delafras, București, 1942
31. CONACHI, Costache, *Visul amoriului (Alegerea ochilor sau cine-i amorul?)*, selecția textelor de Lucian Vasiliu, prefață de Emil Iordache, tabel bibliografic de Liviu Papuc, Editura Timpul, col. Euridice, Iași, 2000
32. CONSTANTINESCU, Pompiliu, *Scrieri*, vol. I-VI, ediție îngrijită de Constanța Constantinescu, cu o prefață de Victor Felea, Editura Minerva, 1967-1972
33. COSTIN, Miron, *Opere*, Ediție critică cu un studiu introductiv, note, comentarii, variante, indice și glosar de P. P. Panaitescu, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1958
34. CREANGĂ, Ion, *Opere*. Ediție critică, note și variante, glosar de Iorgu Iordan și Elisabeta Brâncuș, introducere de Eugen Simion. Ediție revăzută și adăugită, Editura Univers Enciclopedic, București, 2000
35. DAN, Pavel, *Schițe și nuvele*, Postfață și bibliografie de Mircea Braga, Editura Minerva, colecția Arcade, București, 1985
36. DEMETRESCU, Traian, *Opere alese*, Ediție îngrijită și comentată de Geo Șerban, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1951
37. DOBROGEANU-GHEREA, C., *Studii critice*, Ediție îngrijită de George Ivașcu, Editura Pentru Literatură, București, 1967
38. DOSOFTEI, Mitropolitul, *Opere*, I, *Versuri*, ediție critică de N. A. Ursu, studiu introductiv de Al. Andriescu, Editura Minerva, București, 1978
39. EMINESCU, Mihai, *Opere*, I-XVII, Ediția Perpessicius (continuată de Dimitrie Vatamaniuc și Petru Creția), București, Fundația pentru Literatură și Artă „Regele Carol II” (apoi Academia Română), 1939, 1943, 1952, 1958, 1963, 1977, 1980, 1983, 1985, 1987, 1989, 1993, 1999
40. FILIMON, Nicolae, *Opere*, vol. I-II. Ediție îngrijită, cronologia receptării critice, glosar și bibliografie de Mircea Angheliescu, Editura Minerva, București, 1998
41. GHEORGHE, Ion, *Mai mult ca plânsul. Icoane pe sticlă*, Editura Albatros, București, 1970
42. GHICA, Ion, *Opere*. Ediție îngrijită, studiu introductiv, note și comentarii, glosar, bibliografie de Ion Roman, vol. I Editura pentru Literatură, București, 1967, vol. II Editura Minerva, București, 1970
43. GOGA, Octavia, *Opere*, I: *Poezii. Teatru. Mărturii. Însemnări. Jurnale*, Ediție, note, variante și comentarii de Ion Dodu Bălan, Univers Enciclopedic, București, 2001
44. GOLESCU, Dinicu, *Însemnare a călătoriei mele, Constantin Radovici din Golești, făcută în anul 1824, 1825, 1826*, ediție îngrijită de G. Pienescu, posfață și bibliografie de Mircea Iorgulescu, Editura Minerva, col. Arcade, București, 1977
45. HASDEU, B.P., *Opere*, vol. 1, *Poezii*, ediție, note, comentarii și variante de Stancu Ilin, studiu introductiv de G. Munteanu, Editura Minerva, 1986

46. HASDEU, B.P., *Scieri alese*, vol. 1 ediție îngrijită de J. Byck, cu un studiu introductiv de G. Munteanu, EPL, 1968
47. HELIADE-RĂDULESCU, Ion, *Curs întreg de poezie generale*, vol. I, București, 1868
48. HELIADE-RĂDULESCU, Ion, *Opere*, vol.1-3, Ediție critică de Vladimir Drimba, cu un studiu introductiv de Al. Piru, E.P.L., București, 1968
49. HOREA, Ion, *Poezii*, Editura Pentru Literatură, seria Albatros, București, 1967
50. HOREA, Ion, *Versuri*, Editura Eminescu, București, 1973
51. IBRĂILEANU, G., *Eminescu. Studii și articole*, Ediție îngrijită, prefață, note și bibliografie de Mihai Drăgan, Iași: Editura Junimea (colecția „Eminesciana”), 1974.
52. IBRĂILEANU, G., *Opere*, vol. 3. Ediție critică de Rodica Rotaru și Al. Piru. Prefață de Al. Piru, Editura Minerva, București, 1976; vol. 5, Editura Minerva, București, 1977
53. ISTRATI, Panait, *Opere. Povestiri. Romane*, I-II, ediție îngrijită, cronologie, note și comentarii de Teodor Vârgolici, introducere de Eugen Simion, Editura Univers Enciclopedic, colecția „Opere fundamentale”, București, 2003
54. IVĂNESCU, Cezar, *Doina*, Ed. Cartea Românească, București, 1983
55. IVĂNESCU, Cezar, *Rod*, Ed. Albatros, Col. „Cele mai frumoase poezii”, București, 1985
56. KOGĂLNICEANU, Mihail, *Opere*, vol. I. Text stabilit, studiu introductiv, note și comentarii de Dan Simonescu, Editura Academiei R. S. R., București, 1974
57. KOGĂLNICEANU, Mihail, *Scieri alese*, Ediție îngrijită și prefață de Dan Simonescu, Editura a II-a, E.S.P.L.A, București, 1956
58. Leonid Dimov *Tinerete fără bătrânețe. Basm (după Petre Ispirescu și nu prea)*, poezii, Editura Albatros, București, 1978
59. MACEDONSKI, Alexandru, *Opera poetică*, vol. I-III, Editura Cartier, Chișinău, 2009
60. MACEDONSKI, Alexandru, *Opere*, vol. I-II. Ediție alcătuită de Mircea Colosenco, introducere de Eugen Simion, Editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă & Univers Enciclopedic, București, 2004
61. MAIORESCU, Titu, *Discursuri parlamentare cu priviri asupra dezvoltării politice a României sub domnia lui Carol I*, vol. 3 (1881-1888), București: Editura Socec, 1899
62. MAIORESCU, Titu, *Opere*, Vol. I, Ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon, Studiu introductiv de Eugen Todoran, Editura Minerva, București, 1978; Vol. II, Ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon, Studiu introductiv de Eugen Todoran, Editura Minerva, București, 1984, Vol. III, Ediție, note, variante, indice de Georgeta Rădulescu-Dulgheru și Domnica Filimon, Studiu introductiv de Eugen Todoran, Editura Minerva, București, 1988
63. MĂLĂNCIOIU, Ileana, *Ardere de tot*, Antologie și versuri inedite, Editura Eminescu, seria „Poeți români contemporani”, București, 1992
64. MINULESCU, Ion, *Opera poetică*, vol. I – II, Ediția a doua, Chișinău, Editura Cartier, 2005
65. MINULESCU, Ion, *Poezii*, ediție îngrijită și tabel cronologic de Emil Manu, referințe critice de Valeriu Râpeanu, Editura Porto-Franco, Galați, 1993
66. NECULCE, Ion, *Letopisețul Țării Moldovei*, Ediție îngrijită și glosar de Iorgu Iordan, repere istorico-literare alcătuite în redacție, Editura Minerva, București, 1980

67. ODOBESCU, Alexandru I., *Opere*, vol. I-XII. Text critic și variante de G. Pienescu, note acad. Tudor Vianu și V. Cândea, Editura Academiei R. S. R., București, 1965-1992
68. PANN, Anton, *Opere complete*, Ediție facsimil, Editura Semne, București, 2004
69. PARASCHIVESCU, Miron Radu, *Cântice țigănești și alte poeme*, Editura Litera, București, 2011
70. PĂUNESCU, Adrian, *Poezii de până azi*, cu o prefață de Eugen Barbu, Postfață de Șerban Cioculescu, Editura Minerva, col. „Biblioteca pentru toți”, București, 1978
71. PILLAT, Ion, *Opere*, vol. I, II, III, *Poezii*. Ediție îngrijită, revăzută și adăugită, tabel cronologic, note, tabele sinoptice de Cornelia Pillat, Editura Du Style, București, 2000-2001
72. POPESCU, Adrian, *Poezii*, antologie, Editura Vitruviu, București, 1998
73. POPESCU, Adrian, *Umbria*, antologie, ediție definitivă, cu o prefață de Ștefan Borbély, Editura Vinea, București, 2000
74. POPESCU, Adrian, *Umbria*, Versuri, Editura Dacia, Cluj, 1971
75. PREDA, Marin, *Moromeții*, I-II, ediția a IV-a, revăzută și adăugită, Editura Cartea Românească, București, 1975
76. RALEA, Mihai, *Fenomenul românesc*. Studiu introductiv, note, îngrijire de ediție de Constantin Schifirneț, Editura Albatros, București, 1997
77. RALEA, Mihai, *Prelegeri de estetică*, Editura Științifică, București, 1972
78. REBREANU, Liviu, *Amalgam*, Editura Socec, București, 1943
79. REBREANU, Liviu, *Jurnal*, I, II, Text ales și stabilit, studiu introductiv de Puia Florica Rebreanu, Addenda, note și comentarii de Nicolae Gheran, Editura Minerva, București, 1984
80. REBREANU, Liviu, *Opere*, vol. V, Ediție critică de Nicolae Gheran, Addenda de Cezar Apreotesei și Valeria Dumitrescu, Editura Minerva, București, 1972
81. RUSSO, Alecu, *Scrieri alese*, Ediție îngrijită de Geo Șerban, studiu introductiv și note finale de Teodor Vârgolici, Editura Albatros, București, 1970
82. RUSSO, Alecu, *Scrieri alese*, ediție îngrijită și prefață de Geo Șerban, E.P.L., București, 1967
83. SADOVEANU, Mihail, *Divanul persian. Soarele în baltă sau Aventurile șahului. Poveștile de la Bradu-Strâmb. Fantazii răsăritene*, Editura Minerva, București, 1971
84. SADOVEANU, Mihail, *Opere*, vol. I-VIII. Ediție critică de Cornel Simionescu, cu un studiu introductiv de Constantin Ciopraga, Editura Minerva, București, 1981-1997
85. SLAVICI, Ioan, *Opere*, I-IV, ediție de C. Mohanu, prefață de Eugen Simion, București, 2001-2003
86. SORESCU, Marin, *Teatru*, Editura Fundației „Marin Sorescu”, București, 2003
87. STANCA, Radu, *Versuri*, prefață de Ion Negoitescu, Editura Pentru Literatură, București, 1966
88. STANCU, Zaharia, *Desculț*, ediția a XVI-a, Editura Cartea Românească, București, 1979
89. URMUZ, *Pagini bizare*, Editura Cartier, col. Poesis, Chișinău, 1999
90. VOICULESCU, V., *Opera literară*, vol. I-III. Ediție îngrijită, prefață și cronologie de Roxana Sorescu, Editura Cartex 2000, București, 2003
91. VORONCA, Ilarie, *Poeme alese*, vol. I-II, Editura Minerva, București, 1972

Studii culturale, folcloristică, antropologie culturală, istorie generală, eseistică

1. * * *, *Călători străini despre Țările Române*, vol. I-V îngrijite de Maria Holban, Editura Științifică, București, 1968-1973, vol. VI îngrijit de M. M. Alexandrescu-Dersca Bulgaru (partea I) și Mustafa Ali Mehmet (partea a II-a), Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1976, vol. VII-VIII îngrijite de Maria Holban, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980-1983, vol. X îngrijit de Maria Holban, Maria M. Alexandrescu-Dersca Bulgaru, Paul Cernovodeanu, București, 2001
2. * * *, *Gândirea românească în epoca pașoptistă (1830-1860)* Antologie, studiu introductiv și bibliografie de Paul Cornea. Text stabilit, note și medalioane biografice de Mihai Zamfir, Editura pentru Literatură, București, 1969
3. ***, *Atitudini și polemici în presa literară interbelică. Studii și antologie*, Ed. Universității din București – Institutul de istorie și teorie literară „G. Călinescu”, București, 1984
4. ***, *Cărțile populare în cultura românească*, ediție îngrijită și studiu introductiv de I. C. Chițimia și Dan Simonescu, Editura Pentru Literatură, București, 1963
5. ***, *Omul bizantin*, vol. Coordonat de Guglielmo Cavallo, Editura Polirom, Iași, 2000
6. AL – GEORGE, Sergiu, *Arhaic și universal. India în conștiința culturală românească*, Editura Eminescu, București, 1981
7. ANTOHI, Sorin, *Utopica. Studii asupra imaginarului social*, Editura Științifică, București, 1991
8. ANTONESCI, Liviu, *Nautilus. Structuri, momente și modele în cultura interbelică*, ed. a II-a, Editura Criterion Publishing, f.l., 2007
9. BERNEA, Ernest, *Cadre ale gândirii populare românești. Contribuții la reprezentarea spațiului, timpului și cauzalității*, cu o prefață de Ovidiu Bârlea, Editura Cartea Românească, București, 1985
10. BÎRLEA, Ovidiu, *Istoria folcloristicii românești*, Editura Enciclopedică Română, București, 1974
11. BLAGA, Lucian, *Ceasornicul de nisip*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1973
12. BLAGA, Lucian, *Spațiul mioritic*, Editura Cartea Românească, București, 1936
13. BOCANCEA, Cristian, *Istoria ideilor politice de la antici la moderni*, Editura Polirom, Iași, 2002
14. BOIA, Lucian, „Germanofiliile”: *elita intelectuală românească în anii Primului Război Mondial*, Editura Humanitas, București, 2009
15. BOIA, Lucian, *Istorie și mit în conștiința românească*, Ediția a III-a adăugită, Editura Humanitas, București, 2002
16. BOIA, Lucian, *România, țară de frontieră a Europei*, Editura Humanitas, București, 2002
17. BON, Gustave le, *Psihologia mulțimilor*, Editura Anima, f.l., 1990
18. BRAGA, Corin, *10 studii de arhetipologie*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1999
19. CAZACU, Mihai, *Sinteză și originalitate în cultura românească (între Apus și Răsărit)*, Timișoara, Editura Facla, 1990
20. CHATELET, François, Evelyne Pisier, *Conceptiile politice ale secolului XX*, Editura Humanitas, București, 1994
21. CHIHAI, Pavel, *Artă medievală*, vol. I-V, Editura Albatros, București, 1998
22. CIORAN, Emil, *Pe culmile disperării*, Humanitas, București, 1990
23. CIORAN, Emil, *Schimbarea la față a României*, Humanitas, București, 1990

24. CISEK, Oscar Walter, *Sufletul românesc în artă și literatură*, Antologie întocmită și comentată de Al. Oprea, Editura Dacia, Cluj, 1974
25. COPANS, Jean, *Introducere în etnologie și antropologie*, trad. de Elisabeta Stănciulescu și Ionela Ciobănașu, pref. de Dumitru Stan, Editura Polirom, Iași, 1999
26. CULCER, Dan, *Serii și grupuri*, Editura Cartea Românească, București, 1981
27. CULIANU, Ioan Petru, *Gnozele dualiste ale Occidentului. Istorie și mituri*, Editura a II-a, traducere de Tereza Culianu-Petrescu, Editura Polirom, Iași, 2002.
28. CUZA, A. C., *Naționalitatea în artă*, Editura Minerva, București, 1915 (ediția princeps în 1908).
29. DESCARTES, Rene, *Discurs asupra metodei (de a călăuzi bine rațiunea și de a căuta adevărul în știință)*, Traducere și prefață de George I. Ghidu, Editura Mondero, București, 1999
30. DIMA, Al., *Fenomenul românesc sub noi priviri critice*, Editura Ramuri, București, 1938.
31. DJUVARA, Neagu, *Între Orient și Occident. Țările române la începutul epocii moderne (1800 – 1848)*, Traducere din franceză de Maria Carpov, Humanitas, București, 2007
32. DJUVARA, Neagu, *Thocomerius – Negru Vodă. Un voivod de origine cumană la începuturile Țării Românești*, Editura Humanitas, București, 2007
33. DRAGNEA, Radu, *Mihail Kogălniceanu*, f.e., București, 1921, reeditată cu adăugiri în 1926 și în 2005 (Ediție și prefață de Victor Rizescu, Editura Domino, Iași).
34. DURAND, Gilbert, *Figuri mitice și chipuri ale operei. De la mitocritică la mitanaliză*, traducere din limba franceză de Irina Bădescu, Editura Nemira, București, 1998
35. DURAND, Gilbert, *Structurile antropologice ale imaginarului. Introducere în arhetipologia generală*, traducere de Marcel Aderca, postfață de Cornel Mihai Ionescu, Editura Univers Enciclopedic, București, 2000
36. DURKHEIM, Émile, *Regulile metodei sociologice*, Traducere din limba franceză de Dan Lungu, Ed. Polirom, col. COLLEGIUM. Sociologie. Antropologie, Iași, 2002
37. DUȚU, Al., *Coordonate ale culturii românești în secolul XVIII (1700 - 1821)*, Editura Pentru Literatură, București, 1968
38. DUȚU, Alexandru, *Literatura comparată și istoria mentalităților*, Editura Univers, București, 1982
39. DUȚU, Alexandru, *Umaniștii români și cultura europeană*, Editura Minerva, București, 1974
40. ELIADE, Mircea, *Aspecte ale mitului*, în românește de Paul G. Dinopol, Prefață de Vasile Nicolescu, Editura Univers, București, 1978
41. ELIADE, Mircea, *De la Zalmoxis la Genghis-Han*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1980.
42. ELIADE, Mircea, *Istoria credințelor și ideilor religioase*, traducere și postfață de Cezar Baltag, Editura Univers Enciclopedic, București, 2000.
43. ELIADE, Mircea, *Încercarea labirintului*. Traducere și note de Doina Cornea, Editura Dacia, Cluj, 1990.
44. ELIADE, Mircea, *Mitul eternei reînțarceri*, traducere de Maria Ivănescu și Cezar Ivănescu, Editura Univers Enciclopedic, București, 1999
45. ELIADE, Mircea, *Sacrul și profanul*, traducere de Brândușa Prelipceanu, Editura Humanitas, București, 1995

46. ELIADE, Pompiliu, *Influența franceză asupra spiritului public în România. Originile. Studiu asupra stării societății românești în vremea domniilor fanariote*, traducere din limba franceză de Aurelia Dumitrașcu, ed. a III-a integrală și revizuită, Ed. Institutul Cultural Roman, București, 2006
47. GASTER, Moses, *Literatura populară română*, ediție prefată și note de Mircea Anghelescu, Editura Minerva, București, 1983
48. GHITĂ, Simion, *Titu Maiorescu. Filosof și teoretician al culturii*, Editura Științifică, București, 1974
49. HEGEL, G. W. Fr., *Fenomenologia spiritului*, Traducere de Virgil Bogdan, Editura IRI, București, 2000
50. HERMET, Guy, *Istoria națiunilor și a naționalismului în Europa*, Ed. Institutul European, Iași, 1997
51. HOFMANN, Werner, *Fundamentele artei moderne*, Editura Meridiane, București, 1977
52. ILIESCU, Adrian-Paul, *Doctrină politică comparată*, Universitatea din București, Facultatea de Filosofie, Curs Masterat, 2005-2006
53. IORGA, Nicolae, *Bizanț după Bizanț*, Editura Enciclopedică Română, București, 1972.
54. JUNG, C. G., *În lumea arhetipurilor*, traducere din limba germană, prefată, comentarii și note de Vasile Dem. Zamfirescu, Editura „Jurnalul Literar”, București, 1994
55. JUNG, C. G., *Opere complete. Arhetipurile și inconștientul colectiv*, vol. I, traducere din limba germană de Dana Verescu, Vasile Dem. Zamfirescu, Editura Trei, București, 2003
56. KANT, Immanuel, *Prolegomene la orice metafizică viitoare care se va putea înfățișa drept știință*, Traducere de Mircea Flonta și Thomas Kleininger, Studiu introductiv și note de Mircea Flonta, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987
57. LAIGNEL-LAVASTIN, Alexandra, *Filozofie și naționalism. Paradoxul Noica*, traducere din franceză de Emanoil Marcu, Editura Humanitas, București, 1998
58. LOVINESCU, Eugen, *Istoria civilizației române moderne*, I-III, Editura Ancora, București, 1924-1925
59. LOVINESCU, Monica, *Seismograme. Unde scurte II*, Ed. Humanitas, București, 1993
60. MADARIAGA, Salvador de, *Englez, francez, spaniol*, Traducere și prefată de Modest Morariu, în *Itinerarii spirituale*, Traducere de Emanoil Bucuța și Modest Morariu, Editura Meridiane, București, 1983
61. MAFTEI, Mara Magda, *Cioran și utopia „tinerei generații”*, Editura Ideea Europeană, București, 2009
62. MARINO, Adrian, *Carnete europene*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1976
63. MARINO, Adrian, *Pentru Europa. Integrarea României. Aspecte ideologice și culturale*, Editura Polirom, Iași, 1995
64. Negoșescu, Ion, *În cunoștință de cauză. Texte politice*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1990
65. NEGULESCU, P. P., *Geneza formelor culturii. Priviri critice asupra factorilor ei determinanți*, Ediție și studiu introductiv de Z. Ornea, Editura Eminescu, București, 1984
66. NICOARĂ, Simona, *Mitologiile revoluției pașoptiste românești. Istorie și imaginar*. Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1999

67. NIETZSCHE, Friederich, *Amurgul idolilor*, Traducere de Vasile Frăteanu și Camelia Tudor, Note de Vasile Frăteanu, Editura ETA, Cluj-Napoca, 1993
68. NOICA, Constantin, *Cuvânt împreună despre rostirea românească*, Editura Eminescu, București, 1987
69. NOICA, Constantin, *Istoricitate și eternitate*, Editura Capricorn, București, 1989.
70. NOICA, Constantin, *Pagini despre sufletul românesc*, Colecția „Luceafărul”, București, 1944.
71. NOICA, Constantin, *Sentimentul românesc al ființei*, Editura Humanitas, București, 1996.
72. OIȘTEANU, Andrei, *Motive și semnificații mito-simbolice în cultura tradițională românească*, Editura Minerva, București, 1989.
73. OLTEANU, Antoaneta, *Homo balcanicus. Trăsături ale mentalității balcanice*, Editura Paideia, Colecția de studii și eseuri „Antropologie”, București, 2004
74. P.P., PANAITESCU, *Contribuții la istoria culturii românești*, ediție îngrijită de Silvia Panaitescu, Prefață, note și bibliografie de Dan Zamfirescu, Editura Minerva, București, 1971
75. P.P., PANAITESCU, *Petru Movilă. Studii*, ediție îngrijită, postfață, note și comentarii de Ștefan S. Gorovei și Maria Magdalena Szekely, Editura Enciclopedică, București, 1996
76. PALEOLOGU, Al., *Spiritul și litera*, Editura Eminescu, București, 1970
77. PANAITESCU, P.P., *Introducere la istoria culturii românești*, Editura Științifică, București, 1969
78. PAPU, Edgar, *Din clasicii noștri*, Editura Eminescu, București, 1977
79. PETCU, Dionisie, *Conceptul de etnic*, Editura Științifică și enciclopedică, București, 1980
80. PIPPIDI, Andrei, *Tradiția politică bizantină în țările române în secolele XVI – XVIII*, Ediție revăzută și adăugită, Ed. Corint, col. Istorie – opere fundamentale, București, 2001
81. PLĂMĂDEALĂ, Dr. Antonie, *Dascăli de cuget și simțire românească*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981
82. RĂDULESCU – MOTRU, C., *Etnicul românesc*, Editura Casa Școalelor, București, 1942
83. RĂDULESCU – MOTRU, C., *Psihologia poporului român*, Societatea română de cercetări psihologice, București, 1937
84. RĂDULESCU-MOTRU, Constantin, *Personalismul energetic și alte scrieri*, Studiu, antologie și note de Gh. Al. Cazan, Text stabilit de Gheorghe Pienescu, Ed. Eminescu, București, 1984
85. REBREANU, Fanny Liviu, *Cu soțul meu*, Editura Pentru Literatură, București, 1965
86. REBREANU, Ludovica, *Adio până la a doua Venire. Epistolar matern*, Ediție îngrijită, prefață și note de Liviu Malița, Biblioteca Apostrof, Cluj-Napoca, 1998
87. SCHIFIRNEȚ, Constantin, *Formele fără fond: un brand românesc*, Comunicare.ro, București, 2007
88. ȘEULEANU, Ion, *Dincoace de sacru, dincolo de profan. Studii și eseuri de folclor*, Editura Tipomur, Târgu-Mureș, 1995
89. ȘIULEA, Ciprian, *Retori, simulacre, imposturi. Cultură și ideologie în România*, Editura Compania (AltFel), București, 2003
90. THEODORESCU, Răzvan, *Civilizația românilor între medieval și modern*, vol. I-II, Editura Meridiane, București, 1987

91. TODOROVA, Maria, *Balcanii și balcanismul*, Editura Humanitas, București, 2000
92. ȚĂNDUREANU, Ioan, *Mesajul miturilor*, Editura Tipomur, Târgu-Mureș, 1994
93. VAIDA, Petru, *Dimitrie Cantemir și umanismul*, Editura Minerva, București, 1972
94. VIANU, Tudor, *Opere*, vol. III, Editura Minerva, București, 1973
95. VULCĂNESCU, Mircea, *Dimensiunea românească a existenței*, Fundația Culturală Română, București, 1991
96. VULCĂNESCU, Romulus, *Mitologie generală*, Editura Academiei R.S.R., București, 1985
97. VULCĂNESCU, Romulus, *Mitologie română*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1987

Dicționare

1. * * *, *Dicționar analitic de opere literare românești*, coordonare și revizie științifică: Ion Pop, vol. III, M-P, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2001
2. ***, *Dicționar cronologic al literaturii române*, coordonatori I. C. Chițimia și Al. Dima, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979
3. ***, *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, Editura Academiei RSR, București, 1979
4. CHEVALIER, Jean, Gheerbrant, Allain, *Dicționar de simboluri*. Mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere, Volumele 1,2,3, E-O, București: Editura Artemis, 1994
5. EVSEEV, Ivan, *Dicționar de magie, demonologie și mitologie românească*, Timișoara, Editura Amarcord, 1998
6. MARINO, Adrian, *Dicționar de idei literare*, Editura Eminescu, București, 1973
7. VULCĂNESCU, Romulus, *Dicționar de etnologie*, București: Editura Albatros, 1979

Articole

1. BLAGA, Lucian, *Revolta fondului nostru nelatin*, apărut în „Gândirea”, I, 1921, nr. 10, p. 181-182
2. BOJOGA, Eugenia, *Ideologia moldovenismului și limba comuniștilor*, în „Contrafort”, Nr. 11-12 (157-158)
3. CRISTEA, Valeriu, *Pădurea spânzuraților*, în „Gazeta literară”, anul XIII, nr. 49, 2 dec, 1965, p. 6.
4. CURTICĂPEANU, Doina, „Amintiri din copilărie”, în * * *, *Dicționar analitic de opere literare românești*, coordonare și revizie științifică: Ion Pop, vol. III, M-P, Cluj-Napoca, Casa Cărții de Știință, 2001.
5. CUZA, A. C., „Naționalitatea în artă”, în foileton, în „Făt-Frumos”, an II, 1905
6. DENSUSIANU, Ovid, „Rătăcirii literare”, în „Vieța nouă”, I, nr. 1/1 februarie, 1905.
7. ELIADE, Mircea, „Itinerariu spiritual”, în „Cuvântul”, în foileton în 12 numere consecutive: septembrie – noiembrie, din 1927
8. IBRĂILEANU, G, „Caracterul specific național în literatura română”, în „Viața românească”, nr. 11, 1922

9. IBRĂILEANU, G, „Influențe străine și realități naționale”, în „Viața Românească”, nr. 2/1925
10. IBRĂILEANU, G., *Caracterul specific în literatură*, „Viața românească”, XIV, nr. 6/1923
11. IORGA, N., „Expoziția societății Furnica”, apărut în „Sămănătorul” din 16 mai 1904.
12. LOVINESCU, Eugen, „Etnicul”, în „Sburătorul”, an IV, nr. 11-12, serie nouă, mai-iunie 1927
13. LOVINESCU, Eugen, „Există o literatură română?”, în „Sburătorul literar”, I, nr. 41, din 6 octombrie 1922
14. MANOLESCU, Nicolae, „Fructele mâniei: proza lui Zaharia Stancu”, în „România literară”, nr. 49 / 1975
15. MUTHU, Mircea, „Homo balcanicus”, în „Caietele Echinox”, vol. 3, 2002
16. PANAITESCU, P.P., *Petru Movilă și românii*, în „Biserica Ortodoxă Română”, LX, 1942
17. PAVLOVICI, Constantin Florin, „Isarlîk – comentarii la ciclul balcanic al poeziei lui Ion Barbu”, din „Viața românească”, XXI, nr. 7, 1968
18. PERIAN, Gheorghe, „Recrudescența romanului istoric”, în „Vatra”, nr. 2/1980
19. PETRESCU, Camil, *Literatură națională. Artă pur și simplă*, „Cugetul românesc”, III, nr 2-4 (aprilie-iunie), 1924
20. PETRESCU, Ioana Em., „Universul tainei”, în „Steaua”, nr. 11, noiembrie, 1985, pp. 18-19
21. PILLAT, Ion, „Tradiție și modernism”, în „Universul literar”, XLIII, nr. 12 și 13, 20 și, respectiv, 27 martie 1927
22. POPA, Mircea, “Comment les Roumains ont découvert la «critique»”, în “Chaiers roumains d’études littéraires”, nr. 4/1974, pp. 26-41
23. POPESCU, Petru, *Obsesia tradiției*, în „Cronica”, nr.12, 1971
24. PUȘCARIU, Sextil, *Ce e românesc în literatura noastră?*, extras din „Țara Bârsei”, Brașov, 1929
25. RALEA, Mihail, *Etnic și estetic*, în „Viața românească”, XIX, nr. 2, 1927, pp. 230-243
26. RALEA, Mihail, *Filozofia culturii cu aplicații românești*, în „Viața românească”, nr. 2-3, 1926, pp. 357-360
27. RALEA, Mihail, *Mihail Sadoveanu și specificul național*, în „Viața Românească”, XIII, nr. 11, noiembrie 1960
28. SLAVICI, Ioan, „Ce e național în artă?”, din „Sămănătorul”, an VI, nr. 4 (22 ianuarie), 1906, p. 64
29. SUCHIANU, D. I., *Specificul național în opera d-lui Sadoveanu*, în „Viața Românească”, XVII, nr. 7, iulie 1925
30. VULCĂNESCU, Mircea, *Despre spiritul românesc, în Jurnalul literar*, VIII, 1997

Resurse electronice

1. <http://www.contrafort.md/2007/157-158/1343.html>, Eugenia Bojoga
2. <http://www.archive.org/stream/delalittérature00sta#page/n7/mode/2up>, Madame de Staël, *De la littérature considérée dans ses rapports avec les institutions sociales*
3. http://www.agonia.ro/index.php/author/0003478/Emil_Botta, Emil Botta